

**Unang Surat i Pablo dut menge'
taw't
TESALONIKA
Kepurisan et itueng Surat
neng 1 Tesalonika**

Maya tantung lungsud eset tampar kilid et dagat pegnerana't Tesalonika, itue sakup et Probinsiya et Masedonia, sembatung probinsiya et bangsa neng Roma. Diminuntin si Pablo apang tumagna' duun sembatung ketimung-timungan et menge' mengengandel i Jesus Kristo. De Silas beke' si Timoteo megbebaya' kenye. Segwa' sengkerit neng timpu ga tineteg dye esentin sabab sebarang ibang menge' sali'saling Judio in minendinan dye pebunayag i Pablo. Indyari pinenempeg dye esentin.

Pegketbes na dye in sempegen, siminusa si Pablo pasal eset menge' mengengandel esentin. Pegpikiren ye na kalu' seulinen dye kedyeng pegbuwaten, sabab sebarang pemanta kedye eset ating lelegdangan na tantung tiksaen dye banar. Beke' masi nega kaya ne misan sembatung meibut dye. Atin ne punsabab pineseuli' i Pablo si Timoteo apang mesewran itueng pegbuwaten dye duntin.

Enung kesegyaan i Pablo ganang nekepeuli' ne si Timoteo mewanan duntin beke' nesewran ye na itueng menge' mengengandel pelahyun et pegandel misan ne sebarang pemanta kedye in peglahyun peniksa' eset kedye.

Sasat si Pablo dut lungsud et Korinto, ya in negsurat kedye. Tantu banar na pegbentugen ye Empu' eset kedyeng kepuspusa't penggiginewanan, kumseg dye apang meglahyun mengengandel na misan enu nega meinabung ketiksaan dye. Sinambag ye gasi kedyeng menge' keingkatan pasal eset pegpeuli' i Jesus Kristo, beke' pasal dut ba' enukwanen et Empu' biyagen peuli' dut kedyeng lelebngan pegdateng et ating eldew.

Ketulduan et itueng Surat

Penegnaan 1:1

Si Pablo Megbegey et Peseselamat beke' Pegdayew 1:2—3:13

Pegtulduan Dye i Pablo pasal eset Kedyeng Diring Arat 4:1-12

Ketulduan i Pablo pasal et Pegseuli' i Jesus neng Kristo 4:13—5:11

Si Pablo Pegtuldu' et Emuring Induanan 5:12-22

Penelang i Pablo dut Empu' eset menge' Mengengandel 5:23-24

Emuring Beres beke' Penektak i Pablo Kedye 5:25-28

¹ Mawa' kire Pablo, ki Silas beke' ki Timoteo.

Dut ketimung-timungan et menge' taaw et lungsud et Tesalonika, dye in nemengandel dut Empu' Ama' beke' Begerar neng si Jesus Kristo*. Mese't dimyu teyen redyiki' beke' kesenangan.

---

* **1:1** 1:1 Kristo - Ating pinili' et Empu' Banar supaya pemegbeg atu't dunya' kaya seskeran.

Kebiyagan beke' Pegandel et menge' Taaw dut Lungsud et Tesalonika

² Daran-peraran kay pegpeselamat dut Empu' pasal et dimyu ginsan, beke' pegbentuen kay kemyu et damen neng pegpenelangin. ³ Daran kay pegrendemen dut elepan et Empu' Ama' tyu dimyung menungang keradya et pegandel myu. Sampay daran kay pegrendemen dimyung pengsengsara', sabab et dimyung pegmerga' dut Empu', beke' dimyung mepangger na pegarap dut Begerar tyu, ne si Jesus Kristo, na peguli' ye atu't dunya'. ⁴ Menge' ketipusdan, sewd kay ne pegmerganen kew et Empu', beke' sewd kay gasi kemyu menge' pinili' ye. ⁵ Sabab pineabar kay et dimyu na Menungang Abar, na diki lamang et merugey na bebresan et taaw, temed teyeg et keksegan et Empung Nakem. Beke' sewd kay ne itue tantung kebenaran mawa' nega't Empu'. Kwit ti' pegbe'baya' tyu nega't dimyu ti' nebiri' myu ba' enukwan arat kay. Binaal kay ginsan dut kenunganan myu. ⁶ Nesunsunan myu kami beke' ating Begerar neng si Jesus, misan ne kelang ketiksaan, sabab et tinerima myu Menungang Abar na maya keksanan na binggey et Empung Nakem. ⁷ Na, negmendyaring sungtuhan kew et ginsan neng megpengandel dut probinsiya et Masedonia beke' probinsiya et Akaya. ⁸ Sabab bebresen et Begerar limingkep teyeg dimyu dut menge' probinsiya et Masedonia beke' Akaya. Misani diki lang atin, sampay dimyung pegandel nesewran et embe-embe. Angkansa misan diki kay ne megsugid pasal et atin, sewd dye ne. ⁹ Dye ne pegsugid

ba' enukwan pegterima myu damen. Pegsugiren dye ba' enukwan ne seulinen myu Empu', teyeg dut pegempu'empuen. Na tiban megpenimbahat kew ne dut kebiyag-biyagan na' Empu' banar. ¹⁰ Sampay tumagey kew et pegdateng et ating Yegang et Empu' na' si Jesus, teyeg dut langit. Na ya ne in binyag peuli' et Empu' Ama' teyeg dut kepeteyan ye. Na itueng si Jesus gasi tumabang kityu, eset megderateng na' iseg et Empu' dut emuring eldew.

2

Keradya i Pablo dut Lungsud et Tesalonika

¹ Menge' ketipusdan, pegsesewren myu ne, na dameng pemerita' dimyu maya kepulusan. ² Sewd myu ne, tagna' ti', mura kay natu't lungsud et Tesalonika, kami pineliyutan beke' ininlelew dut lungsud et Pilipos. Segwa' pinebasag et Empu' dameng keksegan, na ipebunayag dimyu Menungang Abar mawa't Empu', misan ne mekansang neng pemelabag. ³ Sabab damen neng pekibisara dimyu, diki lang mawa' dut kerupangan, etawa dut diki sugat etawa pengrunding. ⁴ Segwa' megbebres kay bilang menge' taaw neng tinerima et Empu', na pepengerapan Menungang Abar et Empu'. Pegbersen kay itue, apang begeyan et kebentugan Empu', diki lang sabab et taaw. Na Empu' megsesewd et seled pusu' tyu. ⁵ Sewd myu na kami diki megpesiring-siring et pegbantug, etawa ipetagu' dut bebresan et pegsua' kay. Sewd itue et Empu'. ⁶ Diki keinginan kay na pegbantug et

menge' taaw, teyeg dimyu etawa dut misan sinu. ⁷ Bilang menge' Apostol* i Jesus Kristo, teyen mekebegat kay dimyu. Segwa' diki egian kay dimyu imbes menunga lang, kami megmendyaring mepengimuyuk samat indu' na dut kenyeng menge' keyegangan. ⁸ Sabab et kelang pegingin kay dimyu, angkan isinagda' kay ipemagi' dimyu, diki lang et Menungang Abar et Empu', ba' diki sampay dameng kebiyagan. Sabab nepeingin kew ne banar damen. ⁹ Tantu banar mekesewran myu menge' ketipusdan, ba' enukwan dameng pegkeradya beke' keliyutan. Pegkeradya kay gebi sampay eldew, apang diki kay kebegat dut sinu-sinu, sasat kay megpebunayag dimyu pasal et Menungang Abar et Empu'.

¹⁰ Kemyu saksi' kay beke' Empu', ba' enukwan kay nengebiyagan na maya kenunganan. Ketignaan beke' kaya pegsala'sala' na pengarat kay dimyu, na menge' mengengandel i Jesus Kristo. ¹¹ Sabab mekesewran myu ne, ba' enukwan pegarat kay dut kede sembatu dimyu. Na samat ama' penginasip ye, dut kenyeng keyegangan. ¹² Pepeberiksan kay kemyu, sampay pegimuyuken beke' pegtehagen kay na kemyu megpengebiyagan et metigna', supaya enepan kew et Empu'. Na megayat Ya set dimyu dut serili' Yeng pengmilikan beke' ketaasan et Empu'.

---

* **2:7** 2:7 Apostol - Sembatung taaw megiba-iba ki Jesus dut atin masa ye, sampay ipereti' dut ibang taaw sabab et Menungang Abar pasal i Jesus. Dut Griego, sembatung daaken, sembatung taaw ipineraak sabab et abar.

¹³ Daran kay pegpeserungsukuran ating Empu' dut langit, sabab tinerima myu ating beres et Empu' na nepebibit damen, diki samat bebresen et taaw lang, temed ating tantung bebresen et Empu'. Na, sugat atin, itueng bebresan et Empu' na ya ne nengeradya dut dimyung menge' mengengandel supaya ipetigna' pengebiyagan myu. ¹⁴ Sabab kemyu, menge' ketipusdan, na sumulit dut menge' mengengandel i Jesus Kristo dut bangsa et Judea. Negsandal kew et keliyutan dut menge' kebangsa myu, samat keliyutan neng nelebayan et menge' mengengandel i Jesus dut Judea teyeg et menge' ibang taw't Judio. ¹⁵ Na, itueng menge' taw't Judio, nengimatey et Begerar tyu neng si Jesus, beke' gasi dut menge' tarus et Empu' tagna' ti'. Megdemikian atin gasi nengdingkar damen peliwan. Megiseg Empu' dut kedye, sampay dye kebanta et ginsan neng menge' taaw. ¹⁶ Peglegesen dye na bengkaen damen neng pegpeabar et Menungang Abar pasal i Jesus dut menge' bangsa et taaw lein Judio, apang mebawi' teyeg et menge' sala' dye. Dut itueng menge' taw't Judio, daran-peraran susulu dye pegdugangan kedyeng menge' sala', angkansa napet dye ne et kutuk et Empu'.

Gaay i Pablo na Periksanen menge' Taw't Tesalonika

¹⁷ Segwa' menge' ketipusdan, misan diki nekwit na kami neparak dut dimyu, eset bilug lang, temed diki dut pengrendem, riminupuk kay ne lalu'. Na gey-gaay kay ne mebiri' kew peuli', angkansa, sinulayan kay banar dumuntin dimyu.

¹⁸ Pegpenperuen kay ne banar na sumurung dut dimyu, lebi ne akung si Pablo kesenung masa ne megparu, segwa' leyd-leyd kay pegbengkaen i Seytan. ¹⁹ Na, kemyu banar damen neng keksanan beke' pengerapen. Indyari ipeabbu kay kemyu dut elepan et Begerar tyu ne si Jesus Kristo, ba' ya megpeuli' atu't dunya'. ²⁰ E', sugat banar, kemyu dameng kebentugan beke' keksanan.

3

Pinuli' i Pablo si Timoteo dut Tesalonika

¹ Angkansa ganang diki kay ne mesendalan mengrendem, pinegmenunga kay ne petektak atu't lungsud et Atinas. ² Angkansa tinahag kay dimyu si Timoteo na kityung tipused, beke' mengengeradya et Empu' dut megpebunayag et Menungang Abar tudyu ki Kristo. Tinahag kay gasi ya supaya megpebasag beke' megpeteger dimyu et dimyung pengandel et Empu', ³ apang kaya sembatu dimyu mesasew pikiran sabab et menge' pegsulay na itue. Sewd myu ne gasi subali' maya ketiksaan dumateng dimyu, sabab atin ne eset pegpandu' tyu. ⁴ Tantu banar, kwit iba-iba myu nega kami, pegsugiren kay ne lagi na kityu tiksaen. Na atin ne pesi neinabu, asal sewd myu ne. ⁵ Sabab et itue ganang diki ku ne mesendalan negtahag ku ne ki Timoteo dut dimyu, apang meketuturan daken pasal et dimyung pegandel dut kityung Empu'. Megtelas ne atey ku kalu'kalu' nebibit kew ne

et menunuksu' i Seytan. Na ba' kwantin, meugara't kepulusan eset dameng pinegsenseraan dut dimyu.

Tuturan i Timoteo neng Negpebasag et Seled

⁶ Segwa' tiban nekepeuli' ne si Timoteo, na maya bibit ye menungang tuturan pasal et dimyung pegandel beke' pegingin. Tinuturan ye pasal et dimyung pengrendem damen, na ingin-ingin myu na mebiri' kami peuli'. Megdemikian kami kwantin gasi, ingin kay mebiri' kemyu. ⁷ Angkansa menge' ketipusdan, misan ne mekansang keliyutan sampay ketiksaan kay, neimuyuk myu kami sabab et dimyung pegandel dut ki Jesus. ⁸ Samat tiban kiminesan kay ne, sabab nesewran kay ne na mepagen ne pegandel myu, dut Begerar tyu neng si Jesus. ⁹ Pegserungsukuran kay Empu' pasal et dimyu, sabab et ginsan neng keksanan na nerasa kay, pasal et dimyung pegandel. ¹⁰ Pegpenelang kay banar gebi beke' eldew, na mekita' kay kemyu peuli', apang metebangan ba' enu nega kekurangan myu pasal et dimyung pegandel.

¹¹ Na tiban turunan teyen damen et kityung Empu' Ama', beke' si Jesus neng Begerar tyu na mekerateng kay dut dimyu. ¹² Buwatan teyen et Begerar na ipelembu' sampay ipekansang pegingin myu dut kesebayaan beke' dut sinu-sinu, tiat pegingin kay dimyu. ¹³ Pebesagen ye teyen pusu' myu, apang kaya seseweyan dimyu, beke' mendyaring pasek metigna' kew dut elepan et Empu' Ama' tyu, ba' matu' ne Begerar tyung si

Jesus kebaya' ginsan neng kenyeng menge' taaw neng mengengandel kenye.

4

Pebibiyag Supaya Begeyan et Kebentugan At-ing Empu'

¹ Ketepus-tepusan, menge' ketipusdan, pegtulduan kay kemyu ba' enukwan ipekeksan myu Empu' sasat kew pebibiyag. Na sewd kay ne na pengebiyagan kew kwantin, temed tiban pegengaten beke' pegtehagen kay dimyu banar dut Begerar neng si Jesus, na buwatan myu lebi neng banar samat kwantin neng menungang pemimiyag. ² Sewd myu ba' enu tinuldu' na binggey kay dimyu, pebiya' et kepegewlaan et kityung Begerar neng si Jesus. ³ Sabab itue kegeayan et Empu', na kemyu megpeketigna' na megperayu' kew et pekibeis-beis. ⁴ Na kede sembatu dimyu, na antangan ye kenyeng bilug apang pasek metigna', sampay mebantug kenyeng pemikiran pasal et pegesawa. ⁵ Endey ibuten myu meraat neng kenepsuan et bilug, diki samat menge' arat et menge' taaw na diki nekekilala et Empu'. ⁶ Supaya, kaya sembatu dimyu na megkesala', etawa mengrunding et tipused ye. Samat pegsugiren sampay pepereti' kay ne dimyu tagna', dusaen et Begerar ginsan neng taaw na pemaal et kwantin neng keselaan. ⁷ Sabab diki tyu pinili' et Empu' supaya megpengebiyagan et meraat, segwa' megpengebiyagan tyu et pasek metigna'. ⁸ Angkansa, sebarang diki mengandel et itueng tuldu', diki lang taaw

pegmendien ye, temed pegmendien ye Empu', na ya negbegey dimyu et kenyeng Menungang Nakem na' Empu'.

⁹ Segwa' diki ne subali' isurat kay nega dimyu pasal et pegingin dut menge' iba-iba myu neng menge' mengengandel ki Jesus Kristo, sabab kemyu netulduan ne et Empu' na ba' enukwan kew meginginan. ¹⁰ Na asal, peginginen myu ginsan neng menge' mengengandel dut sengkedunyaan et Masedonia. Segwa' teyen pegsewran kay kemyu, menge' mengengandel na ipelembus myu nega dimyung pegireg et kedye. ¹¹ Etasa' myu megpengebilangan et kesenangan. Teyumana' myu keradya myu lang in, beke' megpeturu' kew et linget supaya ikebiyag myu, samat sinugid kay ne dimyu. ¹² Na ba' mengandel kew itueng tuldu', eraten kew et menge' taw't kayangga pe' mekekilala et kityung Empu', apang gasi diki myu ipeninged et sebaya' dimyung ikebiyag.

Pegdateng et Begerar si Jesus Kristo

¹³ Na, kemyung menge' mengengandel, meingin kay ne ipereti' dimyu pasal et menge' natey neng mengengandel i Jesus Kristo, apang diki kew rumupuk samat menge' ibang taaw na kaya pegtetegeyen dye na megbiyag peuli'. ¹⁴ Sabab asal inandel tyu ne si Jesus natey beke' negbiyag peuli' teyeg et kepeteyan. Angkansa inandel tyu na biyagen gasi peuli' et Empu' sebarang menge' nemematey na maya pengandel dut ki Jesus, apang ipebaya' dut kenyeng pegdateng.

¹⁵ Pasal dut bebresen et Begerar tyu si Jesus, pegsugiren kay dimyu: Na, kityu na menge'

netitinda na biyag nega seked et pegdateng et Begerar neng si Jesus, na kityung menge' biyag, tantu diki keuna dut menge' nemematey ne na sumusup kenye. ¹⁶ Sabab pegineug i Jesus neng Begerar teyeg dut langit, na maya mebasag neng tahag, sampay pengluluwaan et pegibuten et menge' dereakan et Empu', sampay megtitingkag neng budyung neng tembuli' et Empu', pegketbes menge' mengengandel ki Kristo neng natey ne, dye in unang biyagen sampay iperibuwat teyeg et menge' lebeng dye. ¹⁷ Pegketbes et atin, kityung menge' biyag nega netitinda, biten gasi peribuwat kebaya' kedye dut kunem, apang susupen Begerar Jesus dut lelengew. Angkansa megkebe'baya' tyu ne et Begerar dut langit, apang mekepengebiyagan tyu ne peuli' et kaya seskeran. ¹⁸ Angkansa, megimuyukan kew pebiya' dut menge' tuldu' na itue.

5

Megpanyap Tyu et Pegdateng et Begerar si Jesus

¹ Na, menge' ketipusdan, diki ne keilangan isurat kay nega dimyu, pasal et timpu beke' menge' eldew itueng meinabu neng menge' indeginis. ² Sabab sewd myu ne tu' banar, ne ating eldew et pegdateng et Begerar si Jesus, samat pegdateng et menenakew dut gebi. ³ Sasat pegbebresen et menge' taaw, kwan dye, "Kesenangan tu' beke' kaya keenu-enu tiban

lang,” segwa' kumat lang dumateng keeriweraan dut kedye beke' metpu' dye ne. Kumlat lang dumateng keeriweraan samat pegteterman neng megebteng neng libun, beke' diki dye mepelegyuan. ⁴ Segwa' kemyu menge' mengengandel, kaya lang dut kelingban, ingin bersen, kaya kew lang awam et itue. Angkansa itueng eldew na diki kew medingkelatan, samat pegdingkelat et menenakew. ⁵ Kemyu ginsan antangan ye samat keyegangan et ketlangan, beke' samat keyegangan et eldew, ingin bersen, kemyu menge' mengengandel et Empu'. Diki lang kityu teyeg et gebi, etawa teyeg dut kelingban. ⁶ Angkansa, endey tyu miga' tiat iba, na megiga' na' awam dye, segwa' megmendyaring panyap tyu sampay diyukup pikiran tyu. ⁷ Sabab pasal et menge' megiga', merali' gebi pengingiga' dye, beke' itueng menge' melelangu, merali' gasi dut gebi dye meglangu. ⁸ Segwa' sabab kityu antangan ye samat ingin bersen menge' mengengandel et Empu', teyeg dut eldew, subali' kityu pateng, pikira't menunga, diki samat menge' pegiluen neng taaw. Na' menge' sundalu, pekekes dye lampik et bilug, beke' besi' neng sepyu' eset ulu. Kityu gasi samat menge' sundalu, maya pekekes ba' isub tyu taming neng pegandel et Empu', beke' pegingin dut menge' iba tyu, samat lampik et debdeb, beke' peparap et kepuwasan atin samat besi' neng sepyu' na diki terman. ⁹ Sabab diki tyu pinili' et Empu' supaya medusa et kenyeng kutuk. Segwa' supaya keterima tyu et kepuwasan punsabab dut kityung pengandel eset Begerar tyung si Yesus

Kristo. ¹⁰ Natey si Jesus sabab et kityu, apang misan biyag etawa natey tyu, kityu mekepemiyan gan peuli' keibut dut kenye pegka' peuli' ye atu't dunya'. ¹¹ Angkansa meimuyukan kew et tegsembatu beke' megtabang-tabang, samat pegbuwaten myu ne tiban.

Emuring Pemilin

¹² Segwa' tiban pegengaten kay dimyu menge' ketipusdan neng mengengandel, asi'asi' erata' myu menge' pegsengsara' dimyu. Na dye pinili' et Begerar apang megpeinginuna beke' ipengindu' dimyu dut pengengandel myu.

¹³ Esipen myu dye banar et metaas na pegarat, sampay pegmerga' sabab et keradya dye. Megsipegnunga-nunga kew et kemyu-kemyu.

¹⁴ Beke' pegbilinan kay kemyu banar menge' ketipusdan, na tuldui' myu menge' meyeyahu' na tehagen dye megkeradya. Ipelesigaa' myu menge' meleleew. Tebangi' myu sebarang merurungkey dut menge' kesulayan. Beke' mendyaring mesandal kew dut ginsan et menge' taaw.

¹⁵ Tentua' myu, ne kaya meles et meyaat eset mereraat dimyu, segwa' etasen myu ne mendyaring menunga dut semba-sembatu dimyung mengengandel sampay dut ginsan.

¹⁶ Keksan kew daran. ¹⁷ Megmendyaring mepengna' kew et pegpenelang. ¹⁸ Misan enu meinabu, menunga etawa meyaat, peselemati' myu dut Empu', sabab atin gay ye, sabab kemyu negmendyaring sembatu dut ki Jesus Kristo.

¹⁹ Kasi' myu pegbengkaa' kegeaya't Nakem na' Empu'. ²⁰ Kasi' myu pekumbaba menge'

pegpebunayag et beres et Empu'. ²¹ Segwa' sulayi' myu ginsan et menge' indeginis beke' pengpetan ba' enu menununga. ²² Pereyuni' myu sebarang dagbes et kereatan.

²³ Teyen ating Empu' banar, Empu' neng kesenangan, megmendyaring megpepasek metigna' dimyu banar. Dumaran kew teyen et kaya keseweyan ginsan neng pegketaaw myu; pikiran, kurudua, beke' bilug, seked dut pegdateng et Begerar tyung si Jesus Kristo. ²⁴ Mebentel Empu' na negtingkag dimyu, beke' buwatan ye ginsan neng menge' itueng keeratan myu.

²⁵ Menge' ketipusdan, ipenelanga' myu teyen daran kami.

²⁶ Penglinga' myu ginsa't menge' mengengandel uyun et arat tyu.

²⁷ Pegtehagen ku dimyu dut elepan et Begerar na betsaan myu itueng Kesuratan dut ginsan neng menge' mengengandel i Jesus.

²⁸ Redyiki' et Begerar tyung si Jesus Kristo dumateng teyen dimyu.

**Bagung Pinegsulutan et Empu'
Brooke's Point Palawano: Bagung Pinegsulutan et
Empu' New Testament+**

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Brooke's Point Palawano

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

191b5ab1-31e1-5b8e-a38c-575a2a24d6f7